

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12976/2025
09.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Мирна Вујовић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник у поступку по ревизији Ана Јовановић, адвокат из ..., ради уређења личних односа сродника са малолетним дететом, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 193/2025 од 28.05.2025. године, у седници одржаној 09.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 193/2025 од 28.05.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П2 275/24 од 06.03.2025. године, ставом првим изреке, уређен је начин одржавања личних односа између тужиле и мал. деце туженог ВВ и ГГ, на тај начин што би се виђење у прва три месеца након правноснажности пресуде одвијало сваког трећег петка у месецу у периоду од 15,00 часова до 19,00 часова, сваке треће суботе у месецу у периоду од 11,00 часова до 19,00 часова и сваке треће недеље у месецу у периоду од 11,00 часова до 19,00 часова, на тај начин што би тужилца преузимала мал. децу са адресе туженог и враћала у договорено време, а након протеча 3 месеца од правноснажности пресуде, првих годину дана виђање би се одвијало сваког трећег викенда у месецу почев од петка у 15,00 часова до недеље у 19,00 часова на територији Града Зајечара, а следећих годину дана пратећи потребе мал. деце у домаћинству тужиле, као и да након преласка на режим преспављивања, тужилца са мал. децом ће проводити у континуитету у свом домаћинству 15 дана за време летњег распуста и 10 дана за време зимског распуста, као и рођендан тужиле 10. август и рођендан сина тужиле 04. октобар, и то на тај начин што ће мал. децу преузимати у 15,00 часова претходног дана и враћати у 19,00 часова наредног дана на адресу туженог где мал. деца живе, а што је тужени дужан признати и трпети. Ставом другим изреке, одлучено је да свака страна сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 193/2025 од 28.05.2025. године, ставом првим изреке, одбијене су жалбе тужиле и туженог и потврђена је

првостепена пресуда, осим у делу става првог изреке којим је одређено виђење тужиле са малолетном децом на дан рођендана сина тужиле 04. октобра, у ком делу је усвојена жалба туженог и преиначена првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Врховни суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон), па је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нема пропуста у примени одредаба ЗПП, при чему другостепена пресуда садржи оцену свих жалбених навода који су од одлучног значаја. Ревизијско указивање на битну повреду парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није релевантно, зато што та повреда не представља дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, мал. ГГ је рођена ...2022. године, а мал. ВВ је рођен ...2018. године од мајке ДД и оца овде туженог. Тужилца је сестра сада пок. ДД (по мајци ЂЂ) која је преминула ...2024. године у Утврђено је да је сада пок. ДД због здравствених разлога дошла са малолетном децом да живи у тужилином домаћинству у другој половини 2022. године, где су боравили до 07.07.2024. године, када је тужени одвео децу у, а тужилца малолетне сестриће није видела од смрти пок. ДД до октобра 2024. године.

Центар за социјални рад у Зајечару је у извештају од 03.10.2024. године изнео мишљење да нема препрека у погледу виђења деце са тужилом, будући да постоји емотивна везаност, искуство живота деце у породици тужиле, као и временски континуитет који је прекинут трагичном смрћу мајке малолетне деце. У циљу неговања породичног идентитета контакти између деце и тужиле су процењени као развојно целисходни. Наведено је да је, приликом одређивања модела виђења, потребно узети у обзир значајну географску удаљеност места живљења деце и тужиле. У допунском извештају од 03.10.2024. године, изражено је мишљење да тужилци треба омогућити да са малолетном децом оствари контакт по моделу виђања ближе наведеном у нижестепеним одлукама.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно оценили да је тужбени захтев основан, применом члана 61. став 5, у вези са чланом 270. Породичног закона. Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду (на начин ближе наведен у изреци), правилно налазећи да је такав модел виђања и одржавања личних односа деце са сродником у најбољем интересу малолетне деце, с обзиром на узраст у коме се сада налазе.

По оцени Врховног суда одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 61. став 5. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005... 6/2015), прописано је да дете има право да одржава личне односе са сродницима и другим лицима са којима га везује посебна блискост ако ово право није ограничено судском одлуком. Одредбом члана 266. став 1. истог закона, прописано је да у спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права, суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета, а чланом 270. да пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права, суд је дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима.

Према Повељи о основним правима Европске уније, свако има право на поштовање свог приватног и породичног живота (члан 7). У овој Повељи, посебно су наглашена права детета и заштита деце. Деца треба да имају такву заштиту и негу која је потребна за њихову добробит и да у свим поступцима који се односе на њих превасходно морају бити разматрани најбољи интереси деце.

Конвенција о правима детета („Службени лист СРЈ“ - међународни уговори број 15/90 и 4/96), у члану 3. предвиђа да најбољи интерес детета треба да буде од првенственог значаја у свим активностима који се тичу деце, без обзира на то које институције или органи предузимају ове активности. Државе чланице се обавезују да поштују право детета на очување свог идентитета, укључујући држављанство, име и породичне везе, како је то признато законом, без незаконитог мешања (члан 8. став 1).

Сагласно наведеном, до повреде права на породични живот долази ускраћивањем права да се блиским сродницима, који су са дететом развили односе блискости, призна право да одржавају личне односе са дететом. Осим постојања крвног сродства, од значаја су и други чиниоци као што су психолошка и емотивна везаност ових лица односно постојање блиских личних веза. У конкретном случају, тужиља је малолетној деци најближи крвни сродник – тетка, поред оца и има близак однос са њима, будући да су малолетна деца у једном периоду живота, током болести њихове мајке, живела у тужиљином породичном домаћинству у ..., када се она и бринула о њима, а што произилази и из извештаја органа старатељства, у коме је наведено да је у разговору мал. ВВ навео да би волео да виђа тетку, да код ње има “цак играчака”, да воли и време проведено са братом од тетке иако је он велики, и да са нежношћу говори о тетци, због чега се стиче утисак да му недостаје.

Имајући у виду наведено, те да је интерес детета правни стандард, а поступање у складу са најбољим интересом детета подразумева доношење одлуке на начин на који би дете за себе одлучило, када би за то било способно. Мал. ГГ је рођена ...2022. године, а мал. ВВ је рођен ..2018. године и нису у узрасту који им омогућује да формирају правнорелевантно мишљење о свом најбољем интересу. Конфликт који евентуално постоји између оца деце и њихове тетке по мајци, деца нису у могућности да разреше, али парничне странке јесу. Тужиља и тужени су дужни да у најбољем интересу деце, чије право на породични живот обухвата и право на одржавање личних односа са тетком по мајци, настоје да остваре

међусобну комуникацију у циљу превазилажења неспоразума који међу њима постоји, а то им модел виђања тужиле са малолетном децом, утврђен побијаном пресудом, омогућује.

Супротно наводима ревизије, по оцени Врховног суда, другостепени суд се руководи најбољим интересом малолетне деце. Побијана одлука је заснована на налазима органа старатељстава, односно стручних тимова Центра за социјални рад, а који су дати на основу обављених разговора са тужиљом, туженим и мал. ВВ, опсервације породице и детета. Наведени налази органа старатељства указују да постоји потреба да се омогући и убудуће одржавају лични односи тужиле са малолетном децом, истичући постојање њихове емотивне везаности као и потребу даљег неговања породичног идентитета кроз контакт деце и тетке, као развојно целисходан. У таквој ситуацији, руководећи се заштитом права детета, у које у конкретном случају спада и одржавање личних односа са малолетним сестрићима, то супротно ревизијским наводима, у најбољем интересу малолетне деце је да буду у контакту са својим блиским крвним сродником, тетком по мајци, на начин како је одређено другостепеном пресудом. Сходно наведеном неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Одлука о трошковима парничног поступка донета је правилном применом одредбе члана 207. Породичног закона.

На основу изнетог, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као изреци.

**Председник већа-судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић